

Želim biti jedan svemir

Kada pričamo o ironiji, vjerojatno je jedna od najprisutnijih u našem društvu ta, da nas sredstva stvorena za širenje naših spoznajnih granica, zapravo zatupljuju! Tehnologije modernog svijeta, poput onih za povezivanje ljudi podsjećaju me na robote iz SF priča. Ljudi ih proizvode kako bi im služile, no one se okreću protiv čovjeka. Neizbježno je ovdje pričati o Facebooku. Zamišljen kao društvena stranica na kojoj će se povezivati ljudi koji su izgubili kontakt tijekom vremena i kao mreža koja omogućuje interakciju s pripadnicima najrazličitijih kulturnih, etničkih skupina, potpuno je izgubila prvobitni smisao. Ključni pojam vezan za Facebook je zloupotrebljavanje. Kao i sa svime dosad, jednostavno smo pretjerali sa satima potrošenima uzalud, lažnim predstavljanjem samih sebe, pretjerali smo čak i s komunikacijom. Kad ne znamo mjeru, i dobro može postati zlo, a za to je potreban samo čovjek.

Danas mladi dane provode većinom viseći na Face-u naivno uvjeravajući sebe kako nemaju problem, kako su preko njega dio svijeta. Uistinu je ugodno imati rezervnu razonodu za kišne dane, čitavu riznicu najrazličitijih podataka nadohvat ruke, ali je li zaista presudno znati intimne činjenice o neznancima? Moramo li stvarno znati s kime je u vezi ona djevojka iz susjednog razreda ili gdje neki tamo dečko izlazi ovu subotu? No to je ono što nam Face nudi. Facebook je postao svijet za sebe. On je prava riznica tuđih podataka. Svaki je profil nečiji život, a vi ste „faca“ koja čita aktualne informacije. Zar je onda zaista čudno da se sve više i više ograđujemo od stvarnoga života? Je li uistinu neočekivano da postajemo promatrači, a ne sudionici života? Postojimo li zaista?

Zamislite da je svijet oko vas jedna ulica, monitor računala prozor zgrade. Vi ste osamljeni dječak, bez prijatelja, koji kroz prozor gleda na ulicu. Promatra i upija. Sve zna i sve vidi. I u toj užarenosti opće upućenosti, niti ne osjeća potrebu izaći na ulicu i pronaći prijatelje. Zašto bi? Ovako je udobnije. Sjediti i promatrati iziskuje mnogo manje energije i emocija nego što

je nužno pružiti u stvarnom svijetu. A evolucija ljudskoga bića ide dalje, sve dok pasivnost ne postane nezaobilazna karakteristika.

Smatram pogrešnim pitanje: „Je li stvarni život uistinu toliko nezanimljiv?“, jer odgovor je: „Dakako da nije!“ Svijet je i dalje prekrasan kao što je bio i prije ove silne tehnologije. Nije se promijenio. Mi, s druge strane jesmo. Želimo biti dio prirode, njenih ljepota i dio vanjskoga svijeta, samo što to sad radimo klikanjem. Gledamo, a ne doživljavamo.

Što je reality show? I zašto je, u kakvom god žanru bio, uvijek medijski i opće popraćen? Problematika je ista. Ulazimo u tuđe živote i to nam godi. Moramo se zapitati ostaje li nam vremena za vlastiti? Dakako, nije kasno za promjenu. Mislim da su pitanja koja si trebamo postaviti: želimo li razmišljati o najboljim godinama života s osjećajem krivnje, hoćemo li se kajati što nismo jednostavno uronili u predivno more života i prihvatili izazove koje plovidba nosi? Želimo li zaista unucima reći da smo baku/djeda upoznali na Face-u?

Možda se u budućnosti i neće više rađati veliki umovi, veliki pjesnici i slikari. Možda će za nekoliko tisuća godina neki potpuno drugačiji ljudi reći: „Da, bila je to uistinu jedna silna civilizacija, uništena sama od sebe“, misleći pritom na naše generacije.

Polako prestajemo biti ljudi. Postajemo slijepi stvorovi. I svijet možda pati u tišini, ali ja ne moram biti svijet, ne moram čak ni biti dio njega. Ja mogu biti jedan svemir, a sva tiha patnja neka bude zaseban planet.